

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTIFASCISTĂ

Redacția și administrația:
ARAD, Piața Plevnei No. 2.
TELEFON 16-39

Apare sub conducerea unui comitet
Redactor responsabil: PETRE BELLE

Abonamentul: Lunar Lei 375+50
Pentru membrii Sindicatelor 300 Lei
plus cheltuieli de înmanare Lei 50
Autorități, Instituții 10.000 Lei pe an

Inscrieți-vă în listele electorale!

Masele populare contra urei naționale

Fiecare cetățean aparține unei colectivități naționale și prin aceasta aparține umanității. După cum fiecare cetățean este un fragment dintr-o colectivitate națională, tot așa și națiunea este un fragment în marea colectivitate a umanității. În momentul nașterii, individul mai înainte de toate este om și trebuie să fie om și numai prin faptul că s'a născut în și din sânul unei colectivități sociale, naționale și într-o anumită patrie, aparține unei patrii și unei națiuni.

Un individ nu poate progresa decât desăvârșindu-se pe el, tot așa o națiune nu poate prospera și progresa decât prin conlucrarea și solidarizarea tuturor cetățenilor care locuiesc pe teritoriul unei patrii, indiferent de apartenența originii etnice. Nu se poate fi un bun român dacă mai înainte de toate un cetățean nu este și om desăvârșit sau care caută să se desăvârșască în măsura posibilităților. În viața social-națională și universală în baza principiului permanent valabil, a interdependenței sociale și solidarității umane, un individ ori cu câte calități ar fi înzestrat dela natură și oricum ar fi dezvoltate aceste calități, nu poate trăi și progresa izolat, ci numai unindu-se și colaborând sincer și permanent cu semenii săi mai apropiați sau mai îndepărtați.

Principiul interdependenței sociale și a solidarității umane își are valabilitatea nu numai pentru indivizi, ci și pentru națiuni. O colectivitate națională oricât de înaintată ar fi pe scara civilizației și culturii și oricâte posibilități economice și culturale ar avea la dispoziție, nu se poate sustrage dela aceste principii permanent valabile. Orice cetățean pentru a avea siguranță, pentru a avea sprijin și ajutor, în mod natural trebuie în mod voluntar sau forțat de vitregiile vieții să fie în relații normale și prietenești cu vecinii săi apropiați. Oricâte nevoi ar avea, oricâte pericole ar preîntâmpina, numai vecinul apropiat și prieten va avea posibilitatea cea mai urgentă și mai sigură, prin faptul apropiării sale, de a-i veni în ajutor imediat și eficace.

Așa și viața internațională, pentru o națiune și un popor să poată progresa real și pentru ca să aibă posibilitatea de a culege și de a se bucura de roadele acestui progres, trebuie să colaboreze sincer și permanent în primul rând cu conaționali săi cu care soarta i-a hărăzit să locuiască împreună și în mod natural, deci rațional și necesar, cu toți vecinii săi apropiați. Politica oficială, dar artificială a Statului român de până ieri, a fost o politică antinațională, antipopulară și antidemocratică, căci prin diferite manevre diplomatice și interesate a unei clici conducătoare și exploata-

Armatele germane din Budapesta tăiate în două

Insula Margareta ocupată de trupele mareșalului Tolbuchin

MOSCOVA. — Ultimele comunicații oficiale sosite de pe front anunță că unitățile sovietice ale mareșalului Malinovsky, înaintând în cartierele Fecsti, au ocupat din nou alte 136 de blocuri. După lupte extrem de grele, unitățile sovietice

au reușit să curețe complet de germani cartierul Păduricea și după încercuirea palatului Universității și a Bursei, trupele germane sunt amenințate că vor fi tăiate în două.

Pentru a înlătura acest pericol mortal, trupele de tancuri SS au dat mai multe contraatacuri puternice pentru a respinge unitățile sovietice care au pătruns în centrul orașului.

Trupele mareșalului Tolbuchin, trecând Dunărea și după ocuparea insulei Margareta, au debarcat noi trupe pe cheiul Rudolf, atacând astfel în spate trupele germane care au încercat să forjeze cercul sovietic și să iasă din oraș.

După cum anunță corespondentul ziarului „Times” de pe front, luptele în interiorul Budapestei întrec orice imaginație. Atacul și apărarea sunt formidabile. În rândurile ambelor armate luptă în majoritate veterani dela Stalingrad, însă rorurile s'au inversat. Azi armatele sovietice victorioase în atâtea lupte grele, sunt în ofensivă și cuceresc capitala Ungariei casă după casă.

toare, colectivitatea românească a fost crescută, educată și orientată permanent împotriva conaționaliilor săi și împotriva popoarelor vecine. Ce a însemnat în politica internă din ultimii ani ai Statului român politica de ură și învrăjpire bazată pe antimăghiarism, antisemitism, etc.? Ce a însemnat în politica externă războiul împotriva marelui nostru vecin dela Răsărit? Toate acestea nu sunt decât diferite manevre a conducătorilor dictatoriali fățiși sau a falșilor democrați, pentru a abate poporul dela adevăratele lui interese. Atât timp cât poporul românesc va sta pe aceste meleaguri — și e sigur că va sta — nu va putea prospera și nu se va putea bucura de această prosperitate, în pace și liniște, decât făcând o politică de sinceră colaborare și prietenie față de toți vecinii.

Aceasta politică în mod practic se va îndeplini prin realizarea idealului lui Titulescu: „Spiritualizarea granițelor”.

Perseverent, cu politica de ură și învrăjpire între naționalitățile conlo-

Principalele arme de luptă sunt: mitraliere, pistol automat, grenadele și dinamita.

Soldatii sovietici atacă cu un elan nemaivăzut până acum. Ei știu că sunt în faza finală a războiului și până la Berlin mai au numai o singură capitală, Viena.

Pe întregul câmp de luptă este ger și frig mare, dar soldatii sovietici luptă fără mantale pentru a le fi mișcările cât mai ușoare.

La rândul lor nemții se apără cu o înverșunare fanatică. Ei deasemenea știu că pierzând pozițiile dela Budapesta, soarta Austriei și a Vienei este pecetluită. Cu toate acestea sunt mulți soldați germani și unguri care s'au săturat de măcelul inutil și se predau. În cursul zilei de ieri

peste 1000 de soldați germani și unguri s'au predat trupelor sovie-

tice, eșind din blocurile în care erau adăpostiți.

La Komárom, germanii au întreprins atacuri puternice contra liniilor sovietice pentru a împiedeca înaintarea trupelor sovietice, cari amenințau cu încercuirea acest centru principal de comunicații german.

Aruncând în luptă mai multe divizii de tancuri și infanterie, ei au reușit să recupe câteva localități.

În aceste lupte grele, germanii au lăsat pe câmpurile de luptă mii de morți.

Pe teritoriul Cehoslovaciei, unitățile sovietice au ocupat o porțiune de 36 kilometri din drumul principal Rimaszombat—Lucenec, tăind astfel principalul drum de aprovizionare a armatei germane, care luptă în fața orașului Kosice.

O invitație a Comitetului F. N. D. din Arad

Comitetul Frontului Național Democrat din Arad invită pe această cale la o consfătuire pe d-nii dela Partidele Național-Tărănesc și Național-Liberal, care înțeleg spiritul vremurilor și înțeleg că este necesară o colaborare pentru a învinge greutatea situației prezente. Sperăm că toți acei domni din partidele susamintite cari sunt convinși de necesitatea unei

colaborări în spirit democratic, vor răspunde la această invitație spre a găsi o soluție de colaborare în interes obștesc.

Consfătuirea va avea loc Luni, 8 Ianuarie a. e., orele 15, în localul Uniunii Patrioților (Piața Avram Iancu No. 21).

COMITETUL F.N.D. ARAD

cuitoare și iubitoare de pace și liniște, d. Petre Pascu, de exemplu, continuatorul urei fasciste în „Tribuna Română”, se abate brutal ca întotdeauna, de adevăratele interese ale poporului român care nu dorește altceva, decât nimicirea definitivă a fascismului și a fasciștilor din sânul său și instaurarea unui regim de sinceră democrație. Atunci când poporul român va trăi timp mai îndelungat într'un regim larg democratic, va da cu siguranță într'un număr și mai mare intelectuali și ziaristi, a căror spiritualitate nu va fi în slujba lui Hitler, ci vor fi misiunari cinstiți a poporului, luptând alături cu poporul și pentru popor, fiindcă vor fi crescuți în cultul libertății și a dreptății sociale. Poporul, conștient de interesele sale și ca aceste interese se vor realiza numai într'un regim democratic, nu permite fasciștilor pescuitori în ape tulburi să conțurbe și să oprească libera dezvoltare a noului regim democratic.

Noul regim democrat instaurat în România, va da posibilitate reală maselor populare muncitorești, să con-

tribue efectiv și eficace la noi orientare politică naturală și sănătosă a Statului Român. Această participare largă a maselor muncitoare la treburile publice, este o garanție, căci Statul de azi înainte nu va mai fi tarit în slujba nimănui, ci Statul va fi numai o formă și un instrument prin care masele populare își vor asigura o prosperitate reală, un progres efectiv și o pace de lungă durată, pentru a se putea bucura real de roadele prosperității și a progresului obținute prin muncă și sacrificiu.

De acum înainte masele populare vor controla guvernul, oricare ar fi el, nu numai în ceea ce privește chestiunile interne, dar în egală măsură și în ceea ce privește conduita și orientarea politicii externe. Datoria morală și politica cetățenească a intelectualilor democrați și cinstiți este de a sta în fruntea maselor populare, îndrumându-le pe drumul păcii, al libertății și a unui naționalism activ și constructiv.

BELLE PETRE

Duminică adunare sindicală la Palatul Cultural

Pregătirea congresului din București — Vor lua cuvântul și reprezentanții Comisiei de Organizare a Mișcării Sindicale din București

Duminică, 7 Ianuarie a. c., orele 10 va avea loc în sala Palatului Cultural o mare adunare a salariaților sindicalizați în legătură cu congresul sindicatelor care se va ține la București. Cu această ocazie se vor debăte problemele actuale ale salariaților sindicalizați și care vor fi puse la congres de către delegații aleși de sindicatele respective.

Congresul din București are importanță istorică din punctul de vedere al mișcării sindicale din România, deoarece este prima adunare pe țară a tuturor sindicatelor, dând ocazia acestora să-și manifeste în mod liber revendicările lor economice și profesionale. La acest congres vor fi prezenți și reprezentanții muncitorimii internaționale.

Având în vedere importanța adunării sindicale de Duminică, este de dorit ca la aceasta să fie prezenți membrii sindicatelor într'un număr cât mai mare, în interesul lor propriu. La adunarea din Palatul Cultural vor participa și delegații Comisiei de Organizare a Mișcării Sindicale din România, cari se află în prezent în Arad.

Pentru cimentarea relațiilor între muncitori și funcționari

Comitetele de fabrică sunt alese din rândurile muncitorilor, cele din birou din sânul funcționarilor, însă ambele sunt formate din reprezentanții celor ce lucrează în aceeași fabrică sau întreprindere. Comitetele de fabrică cât și comitetele de întreprindere dintr'o uzină, reprezintă pe acei a căror muncă este folosită de acelaș patron, aceeași direcțiune. El înaintea memorii de revendicări aceluiș for; le apără, le susține și luptă pentru satisfacerea lor împotriva refuzului sau nesocotirii din partea aceluiș patron sau direcțiune.

Aceasta este și starea de fapt care trebuie să fie clară atât muncitorilor manuali din fabrică cât și celor intelectuali din birouri.

Este just că mentalitatea funcționarului a fost intrucâtva deformată prin situația sa considerată în trecut „specifică” în câmpul muncii. Se considera că funcționarul nu e nici muncitor, nici patron, între acești doi oscilează. Această mentalitate a fost alimentată de patronat care folosea muncitorimea intelectuală ca o masă de manevră cu scopul de a crea neîncredere și vrajbă între aceste două categorii de salariați, urmărind divizarea lor pentru a putea mai ușor lovi și în unii și în ceilalți.

În realitate însă funcționarul nu e decât o forță de muncă exploatată de acelaș patronat, care exploatează și pe muncitorul din fabrică. Și muncitorii manuali și cei intelectuali sunt salariați.

Dacă această latură a problemei este lămurită, atunci încercările disperate pe care le fac acei ce propovăduesc „armonia socială” vor rămâne zadarnice, căci se vor sfârâma de zidul puternic al unității sindicale. Alături de la luptă a muncitorilor manuali și intelectuali, împotriva aceluiaș patronat, trebuie să tragă profiturile de pe urma muncii lor.

Funcționarul din întreprindere, trebuie să fie conștient de faptul, că numai alăturându-se luptei duse de muncitorii manuali, învățând din experiența acestora, va reuși să câștige revendicările lui juste.

Muncitorimea intelectuală, care cu o atitudine demnă, dărză și hotărâtă a dus acțiunile sale împreună cu muncitorii manuali din aceeași fabrică a dovedit că și-a înțeles drumul firesc.

Pentru a întări această unitate de acțiune, pentru a cimentă solidaritatea tuturor celor ce muncesc în aceeași întreprindere, este absolut necesară colaborarea continuă între comitetele de fabrică și comitetele de birou. Această conlucrare, acest schimb de experiență și consultările recipro-

ce și permanente, cheazăuiesc făurirea unei unități indisolubile, pavăza cea mai sigură împotriva încercărilor dușmănoase diversioniste, care caută să despartă și să sapa o prăpastie între muncitori și funcționari.

Comitetele de fabrică cât și Comitetele de birou cari reprezintă toată muncitorimea și funcționarimea dintr'o uzină, au datoria să ducă o muncă de apropiere între funcționari și muncitori, căci barierele artificiale ridicate între aceste două categorii de salariați n'au folosit decât profiturilor din totdeauna, cari calcă în picioare drepturile tuturor celor ce muncesc.

Relațiile dintre comitetele de fabrică și comitetele de birou, de relațiile dintre muncitori și funcționari trebuie să se bazeze pe ceea ce au co-

mun muncitorii manuali cu cei intelectuali, trebuie să se bazeze pe interesul comun în lupta pentru satisfacerea revendicărilor lor.

Între cei îmbrăcați în salopete, halate sau combinzoane de lucru și acei cari îmbrăcați în haine negre își rod coatele la masa de scris, stând toată ziua încovoiați peste birou și a căror sănătate și minte e stoarsă zi de zi sunt înhămași la acelaș jug, muncesc uniți cu aceeaș soartă și uniți luptă pentru un traiu mai bun, mai fericit pentru toți cei ce muncesc.

Realizările obținute prin lupta comună a muncitorilor și funcționarilor dela Malaxa, S. T. B., U. C. B., Gaz și Electricitate din București, sunt pilduitoare.

MELITTA ȘERBU

Cinema **URANIA** ARAD   Reprezentațiile zilnice la orele
TELEFON 12-32   11.30, 1, 3 și 5 fix.

Azi! Programul de Bobotează

Celebrul Cow-Boy **Dick Foran** în emoționantul
cu vocea de aur: film de aventuri

Diligenta însângerată

cu Calul-minune „FUM”

Afară de program   Jurnal Românesc   cu ultimele
cel mai nou   evenimente

Se cere epurarea lui Gheorghe Brătianu

BUCUREȘTI. — Mai mulți profesori universitari au înaintat guvernului un memoriu, cerând epurarea d-
Gheorghe Brătianu din calitatea sa de profesor universitar din București,

pentru atitudinea sa cunoscută filogermană și luarea sa de poziție împotriva Uniunii Sovietice în cursul războiului criminal hitlerist.

Charles LAUGHTON
MAUREEN O'HARA

COCOSĂTUL DE LA NOTRE DAME

„FORUM”

TELEFON 20-10.

Reprezentațiile zilnice la 12.30, 2, 3.30 și la 5 fix.

Duminică și sărbători mâine la 9 și 11 a. m.

Azi! O premieră extraordinară!!

Cel mai mare film monumental al secolului XX.

Conferința de astăzi a dlui prof. Ion Stoia-Udrea

Uniunea Patrioților din Arad aduce la cunoștința intelectualilor din Arad că Sâmbătă, 6 Ianuarie a. c., orele 3 d. m., va avea loc în sala festivă a sediului județean (Piața Avram Iancu Nr. 21), o conferință a d-lui profesor Ion Stoia-Udrea, membrul Comitetului Regional Banat al Uniunii Patriotice.

D. profesor Ion Stoia-Udrea e bine cunoscut în cercurile intelectuale ale Ardealului și Banatului pentru calitățile sale de publicist și om literar. Cu ocazia conferinței de Sâmbătă va vorbi despre relațiile româno-ruse în trecut și perspectivele acestora de viitor. Toți intelectualii democrați ai Aradului sunt invitați pentru a lua parte la această conferință interesantă, care va fi un eveniment important în viața noastră culturală, cât și din punctul de vedere al personalității conferențiarului, cât și actualității subiectului de dezbătut.

SINDICATUL FUNCȚIONARILOR ȘI ANGAJAȚILOR PARTICULARI aduce la cunoștința tuturor membrilor săi că Duminică, la ora 10, la Palatul Cultural va avea loc întrunirea tuturor sindicatelor din Arad pentru pregătirea congresului, care va fi ținut la București pentru soluționarea chestiunilor actuale a muncitorimii din România. Atragem atențiunea tuturor colegilor să fie prezenți neapărat la această adunare.

„Discuțiile periculoase” iau proporții în Germania

STOCKHOLM. Tass. — Ziarul hitlerist „Dresdener Zeitung” a publicat un articol de fond, care arată în chip elocvent cum crește starea de spirit defetistă în Germania. Autorul articolului, Lt. Col. Ellenbeck, se năpustește asupra „Nemților proști” care întretin „discuții periculoase”.

Ellenbeck scrie că înfrângerile suferite de armata germană apasă asupra minților și simțămintelor populației germane, și că Nemții de rând sunt din ce în ce mai mult cuprinși de indoeli sinistre cu privire la sfârșitul războiului. Mii de Mulleri și de Schultzi, care fac cozi fără sfârșit, întretin, după spusele lui Ellenbeck, discuții cum că comunicatele oficiale germane privitoare la situația de pe front nu sunt adevărate.

Colonelul Ellenbeck cere ca astfel de persoane să fie pedepsite așa încât „să vadă stele verzi” și să deschis de înțeles că astfel de „Nemți proști” trebuiesc arestați și predați pe mâinile Gestapoului.

Mica Publicitate

UCENICI angajăm: „Arta”, atelier metalurgic și nichelaj, Calea Radnei 38. 14

CAUT tovarăș(ă) pentru prăvălie alimente sau altă înțelegere. Posed brevet. Adresa la ziar. 15

GUVERNANTA, caut post, înainte de masă, eventual toată ziua. Piața Miron Cristea 8, apart. 4.

CAUTAM un servitor tânăr de birou. Sindicatul Funcționarilor Particulari, Arad, str. Horia 2, etaj II. 10

DOMN caută cameră frumos mobilată, centru, intrare separată, baie. — Adrese sub „10.000” la Reclama, Eminescu 4. 16

ANGAJAM lucrători la bucăți mar și lucrători sau lucrătoare manuale. Croitoria Ștefan Weisz, Eminescu 15. 16

INCHIRIEZ BRUTARIE, dever mare. Adresa: „Reclama”, Eminescu 4.

CAUT FEMEIE inteligentă conduce reș gospodăriei. Bul. Ferdinand 36. 9

Genes Suzana reintoarsă în localitate, continuă a predă lectii de Acordeon și Pian

Palatul Orizont strada Eminescu 30 Ap. 11
12 (Cicio Pop 14)

Tânărul Patriot

Apel către tineretul muncitoresc sindical

Tineri muncitori și muncitoare, Ucenici,

În timpul regimului de jaf și asuprire Hitlero-Antonescian, muncitorimea a fost exploatată până la maximum, fiind obligată de a munci din greu pentru un salariu mizerabil.

Dacă muncitorii vărstnici au avut un salariu mizerabil, tinerii muncitori și mai ales ucenicii, nu au avut dreptul nici măcar la aceasta.

Deși a trecut mult timp de la actul istoric din 23 August, starea noastră este cezastruoasă. Trebuie să punem capăt acestei situații!

Întorcându-ne în „SINDICATELE” noastre, vom continua lupta alături de vărstnici, fiindcă numai organizații, prin muncă și luptă, vom putea obține condiții de viață mai omenești.

Pentru a înlesni și ușura această organizare, Comisia Centrală a Sindicatelor Unite din România a creat o comisie a tineretului care să studieze și să prelucereze revendicările unerețului.

Din comitetele de fabrică vor face parte și tineri muncitori (și ucenici), delegați cari vor lupta pentru cucerirea revendicărilor economice și culturale.

Alegeți din sânul poporului pe cei mai cinstiți, cei mai capabili și hotărâți tineri care să intre în comitetul de fabrică pentru ca acolo, alături de tovarășii vărstnici să lupte pentru revendicările voastre juste.

În afară de aceasta delegații tineretului, trebuie să fie preocupați și de felul cum participă tineretul la producție, în activitatea culturală și chiar în viața lor particulară.

Căminurile să fie sub controlul Sindicatelor.

Să nu se mai facă corvezi în interesul personal al patronului.

Iată revendicările cele mai arzătoare ale tineretului:

1. Salar egal la muncă egală.
2. Amenajare de locuințe.
3. Să se dea pentru cei interni îmbrăcăminte, încălțăminte gratuite și bani pentru cheltuielile necesare.
4. Cantina gratuită.
5. Reorganizarea școlilor pe baze democratice.
6. Orele de școală să fie încadrate în orele de lucru și să fie plătite.
7. Rechizitele școlare să fie plătite de întreprindere.
8. Ucenicia la 3 ani.
9. Ocrotirea muncii tineretului.
10. Asistența medicală gratuită.
11. Bibliotecă, sală de lectură și teren sportiv.
12. Alimentația cu lapte a debililor, sau acelor ce lucrează la secții speciale (cu gaz, sudori, etc.).
13. Acordarea concediilor plătite.
14. Recunoașterea comitetului de fabrică.
15. Recunoașterea dreptului de a alege și a fi ales de la vârsta de 18 ani.
16. Desființarea premilităriei.

Pe lângă aceste revendicări, tinerii din fabrici, ateliere și instituții să-și formuleze revendicările lor speciale.

Tineri muncitori și muncitoare din toate branșele!

Duminică 14 Ianuarie a. c. orele 10 se va ține în sala „Palatului Cultural” adunarea întregului tineret muncitoresc.

Fiți prezenți cu toții, pentru că alături de tovarășii vărstnici, împletind eelanul și energia tineretului cu experiența vărstnicilor, să impunem drepturile noastre.

Comisia Locală a Tineretului
Sindical din Arad

TOTI ACEI EVREI REINTORȘI DIN DETAȘAMENTE, cari au înaintat declarații mai demult în privința ajutorului bănesc, să se prezinte pentru ridicarea banilor în ziua de 7 Ianuarie (Duminică) orele 9—12 a.m. în edificiul sinagogii neologe. — Comitetul.

MAJESTATEA SA MEDICAMENTUL

Inflorește specula neagră cu articolele farmaceutice. — Industria și comerțul de medicamente trebuie naționalizate

Între articolele cari au făcut o carieră nemaipomenită în urma lipsurilor de războiu, pe primul loc se numără articolele farmaceutice.

Azi să fii bolnav, e nu numai un necaz, dar și un lux — ne-a informat un medic cunoscut din Arad.

Medicamentele au devenit azi obiectul unui comerț clandestin. Prețurile se urcă cu o rapiditate de neînchipuit.

Prima dată trebuie să precizăm că sunt două feluri de medicamente: Acele medicamente pe care le pot obține (nu în farmacie ci pe bursa neagră) și acelea care nu se află deloc.

INSULINA ÎN FRUNTE

Am întrebat un farmacist din localitate, care sunt acele medicamente importante cari nu se pot obține decât cu mari greutăți. La întrebarea noastră am primit următoarele lamuriri interesante:

În fruntea medicamentelor, care formează obiectul speculei negre, stă azi insulina, acest medicament atât de important pentru vindecarea diabeticii. Insulina abia se mai află pe bursa neagră, din farmacia lipsește cu desăvârșire. Cantitatea neînsemnata care se mai află e de origine germană. E foarte caracteristic la formarea prețurilor că un pachet de insulină cu 100 unități costă 10.000 lei.

Aproape aceiași situație este și cu Neosalvarsan, o fiolă costând 1.000 lei iar injecțiile de bizmut care se fabrică și la noi nu se pot obține decât cu 4.000 lei o fiolă.

DISPAR ȘI SULFAMIDELE

Medicina modernă întrebuințează pe larg așa numitele sulfamide pentru vindecarea gripei, pneumoniei, a diferitelor boli venerice, etc. Acestea se împart în sulfamide albe: Eleudrom (german), Cibazol (elvețian), Dagenan (francez), etc.

Sulfamidele au făcut deasemenea o frumoasă carieră, unele dispărând de pe piață.

Astfel Dajenan nu se mai află de loc, iar Eleudromul costă 500 lei o tabletă. Frontozil se mai află în unele farmacii, dar cu 150 lei o singură tabletă.

S'au scumpit și medicamentele Bayer, aspirina abia se mai găsește și atunci cu 40—50 lei bucata, la fel și pyramidon.

Un om, care suferă de insomnie, ajunge astăzi într-o situație deosebit

de tragică, deoarece somniferele și calmantele au dispărut și nici măcar pe piața neagră nu se mai găsesc.

COMERȚUL CLANDESTIN

Un pachet mic, conținând articole farmaceutice, valorează mai multe sute de mii de lei. Această împrejurare ușurează mult comerțul clandestin de medicamente.

Cu comerț de medicamente se ocupă azi chelnerii din restaurante, portarii dela hoteluri, angajații comerțului fără post și tot soiuri de oameni cari niciodată n'aveau nimic comun cu industria farmaceutică. În urma acestui comerț clandestin, prețurile sunt într-o continuă urcare.

Farmacile sunt puține și goale

Problema medicamentelor e strâns legată cu problema farmaciilor. După cum se știe, cu ocazia românilizării farmaciilor, farmaciștii evrei în mod firesc au vrut să salveze rămășițele averii lor, deci, în așteptarea legii de românilizare, n'au mai cumpărat medicamente. Nouii proprietari au fost nevoiți să se aprovizioneze din nou cei ce din cauza timpurilor de războiu n'au reușit în întregime. Acum, cu ocazia repunerii vechilor farmaciști în drepturile lor, procedul se repetă. Farmaciile nu se mai aprovizionează, respectiv dosesc mărfurile.

Dacă vizităm farmaciile din Arad, constatăm două lucruri:

farmaciile sunt puține și sunt goale.

Dacă din nefericire ai un bolnav în familie, poți să alergi din oraș, fără să obții medicamentul prescris de medic. În schimb, dacă ai un prieten care cunoaște căile subterane ale comerțului clandestin, în scurt timp vei obține medicamentul, în mod firesc, cu prețuri exagerate.

CEREM CONTROLUL FARMACIILOR

Cele arătate mai sus, dovedesc incontestabil, că farmaciile nu și pot îndeplini sarcinile grele impuse de împrejurările de războiu. Pe deoparte farmaciile se aprovizionează și ele de pe piața neagră și sunt nevoite a vinde medicamente cu prețuri negre, pe de altă parte faptul, că o parte din farmaciști dosesc marfa — pun pe primul plan al preocupărilor problema aprovizionării populației cu medicamente.

Dacă te duci la o farmacie, din zece feluri de medicamente desigur că nu vei afla opt sau nouă. În schimb pe bursa neagră de medicamente vei afla aproape totul, numai să ai bani pentru plata prețurilor astronomice.

Căci de fapt, cum am și arătat mai sus, prețurile unor medicamente sânt drept fabuloase. Cum să se vindece un bolnav diabetic, dacă nu va avea 10.000 lei pentru insulină. Ori, cum putem aștepta lichidarea bolilor populare, dacă o singură fiolă de Neosalvarsan costă 1000 lei?

Deci, această problemă economică este în același timp și o problemă gravă socială.

Azi, când trebuie să ne gândim și la una din bolile cele mai grozave ale războiului, tifosul exantematic, lipsa sulfamidelor ar putea să fie catastrofală.

Atragem atenția autorităților locale și a organelor sanitare asupra situației precare. După părerea farmaciștilor democrați din Arad,

numai naționalizarea farmaciilor respectiv organizarea centrală și controlul aprovizionării cu medicamente ar putea rezolva problema.

Până atunci autoritățile, împreună cu comitetele cetățenești trebuie să execute un control sever, asigurând distribuția eficientă și echitabilă a medicamentelor vitale, pentru a împiedica agravarea amenințătoare a situației sanitare.

ȘTEFAN BRAZDA

Tineretul U.T.C.-ist

Aradul-Nou aranjează Sâmbălă, 6 Ianuarie 1945 ora 6 seara în sediul U. T. C. strada Avram Iancu Aradul-Nou

BALUL TINERETULUI

la care sunt invitați toți tinerii.
Program, dans, butel.

Gh. Davidescu, fostul secretar general al ministerului de externe, uncațta Gestapoului

Ziarul „Ardealul” a început o violentă campanie, bazată pe documente, împotriva d-lui Gh. Davidescu, din ministerul de externe, despre care arată că a fost omul Gestapo-ului, trimis de Berlin ca reprezentant al nostru la Moscova, pentru a face interesele naziștilor.

D. Davidescu este acela care a întocmit raportul din Iunie 1940, prin care afirma că Rusia este nepregătită și că un războiu ar provoca revoluția.

Ca recompensă d. Davidescu a numit sub regimul Antonescu secretar general la externe de unde prin oamenii săi din fostul minister al propagandei și presei, a continuat intens activitatea de uneltă a Berlinului.

Dacă cele arătate de ziarul „Ardealul” ar fi numai în parte adevărate, ar fi uimitor, cum asemenea dorad mai pot figura și azi în catedrele ministerului de externe.

APARAREA PATRIOTICĂ DIN ARAD organizează un curs pregătitor pentru conducătoare de grădiniță de copii. Inscriseri și informații la sediul „Apărării Patriotice” (Bul. Reg. Maria 8) între orele 8—12 și 13—17.

Cinema CORSO

Telefon 23—64
Repr. 11, 1, 3 și 5 fix.

Cel mai mare film rusesc

PATRIOATA

în rolul principal cu renumita **MARETCAIA**

Jurnal Rusesc și Britanic

Un individ din Arad însușind uniformă sovietică, a încercat săvârșirea de abuzuri

Organele Chesturei poliției au arestat pe un individ cu numele Kozesnik Eugen, domiciliat în Arad, str. Oituz No. 36—38.

Acest individ s'a făcut vinovat de faptul că

îmbrăcând uniformă militară sovietică, a căutat să inducă în eroare și să intimideze populația civilă.

A fost prins în momentul când s'a prezentat la brutăria „Cristofir”, unde a început să dea la o parte lumea

care făcea coadă și injurând în limba rusă, a cerut pâine.

Prins și cercetat a fost înaintat Curții Martiale.

Din partea noastră credem că sunt mulți indivizi de talia lui Kozesnik în orașul nostru, cari caută să pescuiască în apă tulburi, îmbrăcați în uniforme sovietice și cari caută să defăimeze prestigiul Armatei Roșii.

Chestura poliției ar trebui să facă controveruri severe pentru găsirea și arestarea acestor elemente.

Știința de carte a populației României

Recensământul General al României din 1930 arată următoarea situație a științei de carte a populației României: 8.250.183 știutori de carte față de o populație trecută de 7 ani de 14.524.870. Pe procent adică de 57,1 la sută.

După gradul de instrucție, populația se clasa în modul următor:

- Știutori de carte 8.250.183.
- Instrucție extrașcolară 126.078.
- Instrucție primară 7.018.263.
- Instrucție secundară 708.581.
- Instrucție profesională 203.579.
- Instrucție universitară 91.139.
- Instrucție în alte școli superioare 91.139.

Recensământul constata deasemeni că atât la sate, cât și la orașe, bărbații aveau o proporție mai ridicată de știutori de carte decât femeile.

Se remarcă apoi disproporția dintre știutorii din diferitele regiuni ale țării. Procentul cel mai mare de știutori de carte îl dețineau județele industriale din Transilvania: Brașov, Sibiu, Târnava, în Banat și cele de colonizare din regiunea câmpiei române.

ne. Cele mai slab reprezentate rămăneau cele din Basarabia și Dobrogea.

Situația se datora nu atât politicii școlare a statului român, sau nu numai ei, cât și resurselor materiale ale regiunilor respective. Natural însă că aceste două cauze rămân indisolubil legate.

Acolo unde, grație resurselor materiale, există populație mai bogată, existau și școli mai numeroase. Și invers, în regiunile sărace, unde populațiile nevoiașe n'aveau cu ce-și susține școlile, procentul știutorilor de carte scade pe măsură ce regiunea respectivă e mai lipsită în resurse naturale.

Politica financiară a statului român a influențat în mod hotărâtor politica școlară.

O altă constatare a recensământului, e că în provinciile în care există pe scară întinsă o mare proprietate, procentul știutorilor de carte este înrăscăzut.

Ocupat cu procurarea hrănil zilnice într-o gospodărie lucrând în pagubă, țărânul, în deosebi, e silit să întrebunzeze în procesul de producție, pe toți membrii valizi ai gospodăriei.

Sustragerea dela învățământ a odraslei respective e prima soluție într-o economie agrară în care proprietatea e pulverizată.

Explicația e valabilă nu numai pentru învățământul primar, ci și pentru toate gradele de învățământ.

A învăța carte este pentru țărânul român un lux. Foarte puțini își pot permite luxul de-a trimite copiii la școli mai înalte. Iar dintre cei cari totuși, se hotărăsc la asta o fac cu speranța că odrasla va avea o viață mai ușoară.

Nu este locul aici de a întreprinde un studiu complet asupra științei de carte în România. Scopul acestui articol e numai de a semnaliza și atrage atenția asupra unui anumit sector.

România nouă trebuie să remedieze relele și greșelile ce-au existat. Ori, aceasta nu se poate face decât prin cucerirea lor.

Democratizarea învățământului în cel mai larg sens al său e un prim pas pentru remedierea unei racile care există în viața noastră culturală.

Ridicarea maselor spre cultură nu se poate face decât stărpind analfabetismul combatându-l, nu prin ordonanțe sau dispozițiuni ministeriale, ci creînd condiții noi, pentru ca dorința de luminare să fie o dorință reală.

Numai atunci analfabetismul va fi alungat, și vom avea, nu 57,1 la sută știutori de carte ci 100 la sută.

Libertate desăvârșită, firește! Nu numai în teorie, însă, ci și în practică. Crearea de noi condiții materiale de existență, pentru toate straturile societății, care să le dea putința de a se educa și democratizarea aparatului educativ, sunt condiții esențiale pentru viitorul României.

EDUCAȚIA TINERETULUI SĂ FIE O NEVOIE ȘI NU OBLIGAȚIE.

Când vom fi ajuns aci, nu vom mai avea, ca în 1942, din 4.915.640 tineri în vârstă de școală, aproape 700.000 sustrași dela obligativitățile învățământului.

Decizia ministerială referitoare la reglementarea prețurilor

Delegația economică a guvernului au autorizat să se publice în Monitorul Oficial decizia ministerială reglementând noul regim al prețurilor, în urma sporirii salariilor și stabilind măsurile privitoare la circulația mărfurilor și controlul preventiv.

S'a aprobat, deasemeni, ca lucrările comisiilor de experți care vor verifica prețurile recalculat să fie supuse unei comisii compusă din experți-tehnici și delegați ai consumatorilor, înainte de a se trimite organelor de sancționare, atunci când este cazul pentru întreprinderile care au depășit prețul legal.

Delegația economică a mai aprobat următoarele proiecte de lege: Decret lege pentru modificarea taxelor cărăușiei publice; Decret lege pentru anularea și deschiderea de credit pentru C. N. R.; Decret lege pentru reducerea cu 50 la sută a drepturilor de import a Direcției silozurilor; Decret lege pentru majorarea tarifelor PTT.

SINDICATUL UNIT AL ZIARIȘTIȚOR invită pe ziariștii din Arad la adunarea generală, care se va ține în ziua de Sâmbătă, 6 Ianuarie a. c. orele 10 a. m., în localul Sindicatului Funcționarilor Particulari din Arad (Str. Horia No. 2).

Funcționari(re) pensionari(re) 11
găsesc ocupație ușoară, se le asigură existență, în calitate de achizitori Adresa la zic.

Leon Degrelle condamnat la moarte

Postul de radio Bruxelles anunță că Leon Degrelle, șeful partidului rexist, a fost condamnat la moarte în contumacie de tribunalul militar din capitala Belgiei.

A fost desființat cartelul fabricilor de geamuri

Monitorul Oficial Nr. 298 din 28 Decembrie 1944 publică decizia prin care, în temeiul legii Nr. 262 pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic și a decretului pentru controlul cartelurilor se desființează cartelul fabricilor de geamuri. Dela data de 28 Decembrie 1944, geamurile vor fi vândute direct de către fabricile producătoare consumatorilor sau comercianților.

Este o măsură binevenită cu urmări care nu vor întârzia să se arate dacă se va avea grijă de diferențele de preț percepute prin organele monopoliste ale Oficiului de vânzare al geamurilor „Sorin” să ia sfârșit și ca tehnica fixării prețului pentru cartel să nu-și mai găsească aplicare.

ARO Telefon 24-45. Repr. la orele 2, 3, 50 și 5. Duminecă la 11 matineu

Mare program de Bobotează un program de gală cu renumitul film a lui **WALT DISNEY** **Pinochio** Veniți toți mici și mari să ne petrecem împreună în țara Basmelor. Ingrijiiți bilete din timp

FORUM

Telefon 20-10. Repr. zilnice la 12.30, 2. 3.30 și la 5 fix. Duminecă și sârbători matineu la 9 și 11 a. m.

Azi! Un program excepțional! **Vreau să mă mărit** cu DANIELE DARRIEUX - DOUGLAS FAIRBANKS

Atară din program jurnalele Britanic de eliberarea Parisului vorbit în limba română

Se cere în mod imperios înghețarea prețurilor

Abia s'au sporit salariile funcționarilor publici, particulari și ale muncitorilor, și s'a văzut că întregul spor a fost anihilat de scumpetea traiului, care a crescut într-o proporție ce întrece cu mult sporurile obținute.

În felul acesta, începe o cursă între sporuri și scumpete, care poate fi fatală salariaților, comercianților și întregului stat.

Salariații se gândesc acum să ceară măsuri efective pentru înfrânarea speculei și înghețarea prețurilor. Astfel de măsuri ar trebui să se ia odată cu sporirea salariilor. Este regretabil că nu s'au luat; ar fi o gresală de neiertat, cu urmări extrem de grave, dacă ele nu s'ar lua nici acum. În ceasul al unsprezecelea.

Comisia română de armistițiu va avea în fiecare județ un reprezentant al ei

Comisia română de armistițiu, de sub președinția d-lui Savei Rădulescu, a luat hotărârea să numească în fiecare județ câte un ofițer superior de stat major, ca reprezentant al ei în toate chestiunile care privesc aplicarea clauzelor armistițiului.

Deasemeni, la toate departamentele se va desemna câte unul din secretarii generali cari să stea la dispoziția comisiei române de armistițiu, pentru informațiuni și executarea măsurilor hotărâte de această comisie.

Se va creia o nouă armată democratică maghiară

MOSCOVA. — Delegația maghiară de armistițiu care a sosit la Moscova pentru semnarea condițiilor de armistițiu a făcut declarații presei sovietice. Cu această ocazie generalul Vörös a declarat următoarele:

— Azi se decide soarta Budapestei capitala noastră scumpă. Budapesta este cheia Vienei și a întregului Reich german.

Noi intenționăm să creiem o nouă armată democratică maghiară.

Până acum în armata noastră erau prea mulți ofițeri superiori de origine germană, pe viitor ne vom îngriji ca aceasta să nu se mai repete.

Ministrul de externe Gyöngyösi, a declarat că situația Ungariei este tragică. Germanii au cărat totul ce era posibil, toate instalațiile fabricilor

au fost ridicate și transportate în Germania. Mari cantități de alimente au fost ridicate și transportate în Germania, iar ce n'a putut fi dus, a fost aprins și ars de către germani.

Muncitorimea maghiară este înarmată și sperăm că deacum înainte nu se vor mai lăsa mânați în Germania la lucru.

Generalul Plastiras însărcinat cu formarea guvernului grec

Damaschinos, patriarhul Greciei, a cerut de generalul Plastiras să formeze noul guvern. Generalul Plastiras

vreă să formeze un guvern de personalități.

Noul prim-ministru însărcinat cu

formarea guvernului a declarat că scopul principal este reorganizarea forței armate grecești.

Cetățenii Statelor Unite cer ruperea relațiilor diplomatice cu Spania

NEW-YORK. La New-York au avut loc în cursul zilei de ieri o mare adunare la care au luat parte zeci de mi

de cetățeni ai orașului.

După terminarea adunării, mulțimea a eșit în stradă și a manifestat

ceasuri întregi, cerând ca guvernul Statelor Unite să rupă legăturile diplomatice cu Spania lui Franco.

67 foști miniștri vor fi arestați ca criminali de război

BUCUREȘTI. — D. Lucrețiu Pătrășcanu, ministrul Justiției, a întocmit proiectul de lege, referitor la aplicarea penală a legii de război și a pedepselor. După cum anunță presa din Capitală, se așteaptă, cu siguranță, arestarea unui număr de 67 foști miniștri, care au fost la cârmă, din a-

nul 1940, dar și alte personalități urmează să fie declarați criminali de război și arestați. În tot cazul, guvernul este ferm hotărât, de a aduce o soluționare grabnică acestor probleme.

Toți trădătorii patriei, toți acei cari au dus țara către dezastrul de care

ne-a salvat numai strângerea forțelor democratice ale țării, cu sprijinul eroicei Armate Roșii, trebuie să răspundă acum pentru trădarea lor. Poporul vrea dreptate, vrea pedepsirea criminalilor de război. Să nu uităm niciunul! Nu poate fi drept acela care uită!

Premilităria trebuie desființată

Pentru cercetarea unei instituții oarecare apărute în sânul unei societăți trebuie să dăm toată atenția cauzelor care i-au determinat apariția. Premilităria, ca și oricare altă instituție nu a apărut din întâmplare ci și datorită unui lung șir de împrejurări anterioare.

În anii următori crizei din 1929 asistăm la o întărire a spiritului fascist în Europa. Se întesc luptele între partizanii democrației și cei care, sprijinindu-se pe dreptul pumnului, vroiau instaurarea unei dictaturi — fățșe sau camufiate — în folosul celor puțin și în dauna marelui majorității.

Italia, țărută de Mussolini, se angajase vertiginos pe panta spre imperialism și deci spre dezastru. În Germania după multe intrigi, lupte de stradă fără-de-legi de tot felul. Hitler isbutise în 1933 să devină conducătorul absolut al țării. Planul lui era ca printr-o militarizare nemăvăzută chiar în istoria poporului german, să formeze o armată de jaf și cotropire. Iar pentru ca cei încadrați în armată să aibă o pregătire prealabilă militară și ideologică, a creat organizația de tineret Hitler-Jugend, care și-a luat asupra-si mîsuna de a îndopa pe tineri cu propagandă nazistă.

La noi, cele petrecute în 1933 la Grivița, au arătat între altele, că tineretul care muncește înțelege să-și apere drepturile contra oricui. Reacțiunea a căutat deci ca să fie abătut dela lupta lui firească și să fie amețit cu uniforme, cu pusti de lemn și perspective de eroism.

Premilităria a fost înființată cu un scop precis, anume: pregătirea morală și materială a tineretului pentru războiul imperialist: căci ziua de 22 Iunie 1941 a fost precedată de o perioadă prelungă de „fascizare” a țării. Dar această „fascizare” nu se putea înfăptui fără o masă de manevră. Premilităria crea un mijloc comod cîcei reacționare de a-și atinge țelul lui căci tineretul, prin caracterile sale specifice: dinamism, elan și putere de sacrificiu, putea fi ușor atras spre țeluri în aparentă drepte și nobile în fond reacționare și sovine.

Sub masca unei pregătiri militare teoretice și practice temeinice, și a unei educații morale „sănătoase” s'a dus cea mai nerusnată propagandă sovină iar prin ura antisovietică înoculată tineretului, acesta a fost pregătit să-și verse sîngele gratuit și tragic în anii 1941, 1942, 1943.

Interesant de remărcat e faptul că articolul 32 din Legea pentru Organizarea Premilităriei spune: „Întreg personalul centrelor și subcentrelor este oprit dela orice manifestare cu caracter politic atît în timpul sedințelor de pregătire premilitară cît și în celălalt timp cu excepția dreptului de vot”. Dar propagandiștii reacționari care formau cadrele premilităriei nu s'au împiedecat de un cîot. Un biet articol de lege! Politică nu se făcea, nu... doar conferințe „educative” în legătură cu pericolul „bolșevic”, cu „mizeria” din Uniunea Sovietică, etc.

Dar premilităria a mai însemnat și un focar de propagandă legionară. În timpul sărbătorilor poeziile și piesele cu caracter legionar erau nelipsite. În timpul marșurilor, cântecele legionare se cântau sub ochii încurajatori ai comandanților. Concentrările premilitare la sate erau folosite pentru o intensă propagandă legionară în rândurile țărănilor.

Mai amintim și de faptul că Premilităria a fost și o sursă de câștig pentru mulți comandanți care percepeau taxe respectabile pentru motivarea absențelor.

Iată deci câteva motive care au împins pe tinerii adunați la Piața Victoriei a aduce ultimul salut muncitorilor morți din com. Apărătorii Patriei, să strige: vrem desființarea premilităriei!

I. N.

Dublă contabilitate politică

de G. IVANOV

Pentru a lămuri mai clar situația ziarelor cari publică și în prezent articole fasciste (vezi „Triluna Română” din Arad), dăm mai jos un articol apărut în ziarul „Graiul Nou”, organ al Direcțiunii Politice de Front a Armatei Roșii.

Există încă un pericol fascist în România? După opinia exprimată în adunări și în presă de unii oameni politici de seamă din Română — acest pericol a fost lichidat odată cu doborîrea dictaturii lui Antonescu. Nu vom ascunde că am fost surprinși de modul superficial, neserios, cu care factorii de răsprindere ai vieții politice din România au tratat această problemă.

Dacă am presupune chiar că fascismul în România ar fi încetat de a mai avea forme de activitate organizată — lucru pe care îl contestăm — rămîne însă intoxicația ideologică, morală, lăsată de fascism. Nu trebuie uitat că ani de zile — și nu numai sub Antonești! — populația acestei țări a fost zi cu zi, ceas cu ceas obiectul unei „prelucrări” metodice, sprijinite de oficialitate, din partea tuturor organizațiilor fasciste românești, îndrumate de Berlin. A pretinde că aceasta n'a lăsat nici o urmă în unele pături și în gândirea a destul de mulți înși — care nu s'au încadrat neapărat într-o formație fascistă, dar și-au însușit multe elemente din ideologia fascistă — însemnează a afirma că într-o singură noapte s'a putut petrece o răsturnare completă în conștiința absolut tuturor Românilor. Cine susține un astfel de lucru vrea să închidă cu știință și voință ochii asupra realității, ori — ceea ce e mai grav — vrea să orbească pe alții. Și e limpede pentru orice om cu bun simț și cu o cât de rudimentară cunoaștere a mecanismului politic al unei societăți că nu se poate vorbi de lichidarea definitivă a fascismului atîta

vreme cît rădăcinile lui ideologice n'au fost complect stărpite.

Cu atît mai puțin se poate vorbi despre dispariția fascismului în România, cu cît și pînă azi destul de numeroși criminali de războiu, hitleriști notorii din cadrele de conducere, se plîmbă liberi, sabotează, terorizează și se silesc din răsuputeri să nu lase să se stingă „duhul” fascist și reacționar. Mai mult, sunt fapte, manifestări, izbucniri care arată că există încă sub o formă sau alta elemente de activitate hitleristă organizată. Ne-am convins și mai mult de acest lucru citind câteva din ziarele ce apar în provincie.

Unele din aceste ziare ar putea să apară aproape cu aceleași teme și cu același limbaj în plin regim fascist. Dacă nu mai îndrăznesc să susțină fățiș pe Nemți și să proslăvească direct războiul „sfânt” afături de ei, apoi nu se sfiesc să hrănescă pe cititorii lor cu cea mai pură ideologie hitleristă și să le dea prețioase îndrumări pentru aplicarea ei în practică. Găsiți în aceste ziare de toate: cei mai autentici huliganism, cea mai nerușinată ațâțare împotriva altor națiuni și îndemnuri aproape neacoperite de „răfuială” cu ele.

Desgustătoare falsificare a adevărului — după cea mai bună rețetă göbbelsistă — în ce privește metodele de exterminare a unei părți din populația țării de către Antonescu și agenții lui, se împerechează cu atacuri deșănțate și amenințări la adresa democrației, a organizațiilor și a purtătorilor ei. Nu lipsesc nici solidarizările cu fasciști notorii, împotriva cărora s'au luat unele măsuri și care sunt prezentate ca martiri ai neamului românesc. Curățirea aparatului de stat și a instituțiilor publice de criminali de războiu și hitleriști e prezentată ca o crimă împotriva României, ca o trădare de țară, etc.

Dintr-o elementară prudență, aceste ziare nu arată cine stă în spatele lor. Dar chiar o citire sumară a lor arată că între ele și unele partide ce fac caz de atașamentul lor la cauza democrației și a luptei alături de Națiunile Unite, există ceva mai mult decît afinitate politică — există legături organizatorice. Această constatare atrage încheerea — de altfel confirmată și de alte fapte și împrejurări — că anumii conducători politici români nu se dau în lături de a folosi duplicitatea ca metodă politică. În ziarele lor centrale, din București, ei fac profesii de credință democratică, antihitleristă, prosovietică, și proaliată. În ziarele din provincie îndrumate de ei își revarsă dușmănia împotriva democrației, fac apologia plezișă a „ordinei noi” hitleriste și a războiului împotriva Uniunii Sovietice, întrețin „focul sacru” al urii de rasă și naționale.

O adevărată dublă contabilitate ideologică și politică! Ceeace nu e posibil să se spună și să se facă direct sub ochii Comisiei Aliate de Control, se lasă în seama infamelor fițuici hitleriste din provincie.

Se înțelege că din punctul de vedere al luptei pentru stăpînire hitleristă, în care Uniunea Sovietică, Națiunile Unite și azi chiar și poporul român, dau atatea jertfe, nu ne poate fi indiferent faptul că se găsesc partide politice și conducători ai lor, care ocrotesc pe hitleriști, ușurându-le și chiar îndrumându-le activitatea. Se pune încă întrebarea ce fac autoritățile române în sarcina cărora se află zădărnicierea activității publicistice hitleriste? Este oare neapărat necesar a aminti că existența unor gazete ca cele de care am vorbit de mai sus constituie o violare vădită a clauzelor convenției de armistițiu?

Americanii au forțat trecerea râului Saar

1200 de avioane au bombardat spatele frontului german

LONDRA. — Armata 3-a americană a câștigat teren considerabil în pădurile Arden.

Între Saint-River și Bastogne trupele americane au înaintat 15 kilometri și pe ambele părți ale orașului nemții au fost respinși cu 5 kilometri.

În cursul zilei de ieri luptele au luat un caracter extrem de inversunat și trupele terestre, precum și aviația americană au distrus 430 de vehicule motorizate, tancuri și tunuri de asalt.

În Alsacia și Palatinat trupele germane au întreprins mai multe contraatacuri puternice cu blindate și au reușit să înainteze câțiva kilometri.

Pe frontul Saar germanii fac progrese neluștinate.

Americanii, forțând trecerea râului Saar, au reușit să împiedece o pătrundere serioasă germană în liniile aliate.

Bombardiere grele americane au bombardat obiectivele militare ale germanilor și spatele frontului, unde au fost observate mari concentrări de trupe și vehicule motorizate germane.

După cum anunță corespondenții de războiu, germanii din mai multe sectoare înaintate își retrag blindatele lor și le înlocuiesc cu trupe de infanterie.

În cursul zilei de ieri, peste 1500 de bombardiere grele americane au atacat 12 centre și noduri de comunicații din spatele frontului german.

În cursul nopții bombardiere grele britanice „Lanchester” au atacat orașul Nürnberg, provocând mari pagu-

be la instalațiile militare și aerodromul principal al orașului.

Trimisul special al ziarului „Times” telegrafiază de pe front că sunt în curs mari pregătiri din partea germanilor și după cum raportează piloții avioanelor de recunoaștere, pe tot întinsul frontului sunt semnalate mari concentrări de trupe și mișcări de deplasare.

Este posibil ca germanii să mai încerce o ultimă ofensivă de proporții mai mari, după eșecul primului atac

al lui Rundstedt.

Toate încercările germane de până acuma, care le-a costat pierderea a cel puțin 60 mii de oameni, precum și distrugerea a unei mari cantități de care blindate, tunuri de asalt și locomotive, din care Germania are atît de puține.

Singurul rezultat pe care l-au ajuns, este că războiul a fost prelungit, deoarece trupelor aliate le trebuie timp până când vor restabili pozițiile înaintate cucerite de nemții.

CAPITOL

Strada Brătianu Nr. 18
Telefon: 23-22.

Repr.: 1, 3 și 5. Zilnic la 11.30 Matineu

Cel mai mare film de COW-BOY TEHNICOLOR

„Jesse James” Brigandul

cu TYRONE POWER idolul femeilor

Aventuri! Emții! Dragoste! Palpitații!

Comunicatul Marelui Stat Major despre luptele din Budapesta

BUCUREȘTI. — Marele Stat Major al armatei române comunică următoarele cu privire la luptele din cursul zilei de ieri:

Trupele române, în colaborare cu cele sovietice, după lupte grele, au ocupat un nou cartier în capitala Un-

gariel.

În Cehoslovacia, trupele noastre de munte au cucerit noi poziții înalte ale inamicului în fața orașului Luce-nec.

Pe restul frontului, activitate locală de luptă.

ULTIMA ORA

11 divizii germane au fost nimicite cu ocazia ofensivei Rundstedt

LONDRA. — In ultimele 24 de ore situația frontului de Vest a fost caracterizată astfel:

In Belgia și Luxemburg, trupele armatei a 3-a americane au trecut la atac, cucerind mai multe sate și îmbunătățind pozițiile lor.

După lupte grele, orașul Grandmüll a fost recapat de armatele generalului Patton. Intre Lomschau și Burei sunt în curs lupte grele, americanii atacă puternic, însă germanii au dus noul rezerv pentru a întări pozițiile periclitate și a împiedeca pătrunderea americană în aceste regiuni importante.

Pe frontul din regiunea Saar, germanii își continuă atacurile lor și au

reușit, după lupte grele, să înainteze câțiva kilometri.

Orașul Saarlautern este sub tirul artileriei aliate, fiind principalul centru al mișcării ofensive germane.

Tancurile grele germane care au trecut la atac în mai multe rânduri în cursul zilei, au fost atacate de către aviația de vânătoare aliată, care a patruleat toată ziua deasupra frontului de luptă, observând și atacând toate concentrările și mișcările de trupe germane.

Corespondentul ziarului „News Chronicle” anunță de pe front că soldații americani luptă cu energie pentru a respinge și împiedeca definitiv înaintarea germană.

Pierderile trupelor germane au fost extrem de grele în cursul ofensivei din Vest.

Efectivele a 11 divizii au fost aproape în întregime decimate sau făcute prizonieri.

Aviația aliată a continuat atacurile non stop contra teritoriului german. În cursul zilei de ieri

peste 3 mii de bombardiere grele americane și britanice, ziua și noaptea, au bombardat obiectivele militare și industriale din Duisburg, Köln și Hamburg, precum și mai multe gări de triaj și concentrări de trupe.

Aviația aliată a distrus pe toate fronturile de luptă în cursul zilei de ieri peste 200 de vehicule motorizate.

Ministrul de externe maghiar în audiență la d. Molotov Incerările disperate ale germanilor de a elibera forțele încercuite dela Budapesta

In timp ce marea bătălie pentru Budapesta e plină desfășurare, comandamentul german face sforțări disperate pentru a elibera forțele încercuite din capitala maghiară.

Șase divizii blindate și mai multe divizii de infanterie atacă la Sud de Komárom și în cursul luptelor din ultimele zile a câștigat ceva teren.

Azi dimineața trupele sovietice au început un contraatac puternic, sprijinit de forțe blindate.

In luptele din ultimele zile 78 de tan-

curi germane au fost distruse și 1900 soldați germani au fost făcuți prizonieri. Lupte deosebit de grele sunt în curs pe malul drept al Dunării la Nord-Vest de Budapesta. După părerea cercurilor militare din Moscova, germanii nu prea vor putea salva trupele încercuite din Budapesta.

In Budapesta luptele grele continuă. Pe teritoriul unei fabrici de textile s'au aflat 600 de cadavre germane. In ultimul timp se observă o încercare de mutare a forțelor germane de pe malul dela Pesta, pe malul

drept al Dunării, din care fapt reiese clar că

garnizoana germană vrea să evadeze cu ajutorul trupelor care luptă la Komárom.

Din Moscova se anunță că d. Molotov a primit în audiență pe d. dr. Gyöngyösi, ministrul de externe ungar. După informația agenției „Reuter”, acum se lucrează cu participarea specialiștilor americani și britanici la elaborarea condițiilor de armistițiu ale Ungariei, cari vor fi înaintate comisiei maghiare.

Regimentul de artilerie comandat de d. col. Neferu s'a distins în luptele dela Budapesta

BUCUREȘTI. — Marele Stat Major al armatei române comunică următoarele în legătură cu luptele desfășurate în cursul zilei de ieri:

La Budapesta, trupele române, în colaborare cu cele sovietice, au cucerit în centrul orașului mai multe po-

ziții inamice, după lupte grele de stradă.

Toate contraatacurile puternice ale inamicului, întreprinse cu tancuri și infanterie, au fost respinse.

In aceste lupte s'au distins în mod deosebit regimentul de cavalerie, comandat de colonelul Porhorsch

și regimentul de artilerie, comandat de colonelul Neferu.

La Nord de Ipoly, mai multe localități au fost cucerite, după lupte grele.

Pe restul frontului activitate de luptă locală.

Armata americană continuă înaintarea în Belgia

Armata I-a americană continuă înaintarea contra breșei germane din Belgia și pe un front de 20 km. a înaintat 6 km. în ultimele 24 ore. In cursul acestor lupte, mai mult de 1600 soldați germani au căzut prizonieri. Rezistența germană e cea mai

tare pe partea sudică a breșei, unde germanii au concentrat majoritatea tancurilor. Cu toate acestea, forțele aliate au câștigat teren, menținând 1 km. la Vest și la Est de Bastogne.

In Alsacia, trupele americane s'au retras din Bietsch, evacuând astfel teri-

torul german dintre Bietsch și Luxemburg.

Din Londra s'a comunicat ca în cursul anului 1944, mai multe de jumătate milion tone de bombe au fost aruncate de avioane britanice pe deasupra teritoriului Germaniei.

Trupele mareșalului Alexander înaintează pe coasta Mării Adriatice

ROMA. — Comunicatul cartierului general al mareșalului Alexander anunță că armata 8-a britanică, înaintând pe coasta Adriatică în drum spre Ravenna, a ocupat orașul Conventelo.

Toate atacurile întreprinse de germani pentru a opri atacurile trupelor britanice, au fost respinse cu pierderi grele pentru germani.

Pe frontul din Italia, pentru prima oară, nemții au folosit nouile lor care

blindate de 45 tone. Nici de această dată însă ei n'au putut realiza nici un câștig de teren mai însemnat pe care să-l fi putut ține și exploata în favorarea lor.

INFORMAȚIUNI

CURSUL DE LIMBA RUSĂ A FUNCȚIONARIILOR PARTICULARI Sindicatul Unit al Funcționarilor și Angajaților Particulari, aduce la cunoștința celor interesați, că cursul de limba rusă se va continua în neacum Duminecă la ora 10 a. m. în localul sindicatului, Str. Horia 2, et. II.

Dr. KLEIN OSCAR, medic, și-a mutat cabinetul în Str. Mărășești No. 3.

TOȚI PATRONII ȘI LUCRĂTORII frizeri sunt convocați la Camera de Muncă, Sâmbătă 6 crt. la orele 11 a. m. în interesul tuturor.

FARMACII DE SERVICIU:

Stăuble (Bul. Reg. Maria 8), Niedernayer (P. Sf. Sava).

LICEUL INDUSTRIAL DE FETE ARAD se aduce la cunoștința elevelor absolvente a clasei a IV-a că pentru a continua studiile în clasa V-a, vor depune un examen de admitere, care va consta din următoarele: Limba română, matematici (scris și oral), limba franceză, tehnologie, desen și specialitatea practică. Examenul de admitere în clasa V-a se va ține Luni 8 Ianuarie, când se vor deschide și cursurile claselor a VII-a și a VIII-a. Pentru celelalte clase se va căuta posibilitatea deschiderii cursurilor și se va anunța data la zi. În acest scop, toți cei interesați, sunt rugați a urmări publicațiunile acestui ziar pentru a fi la curent. — Direcțiunea.

SINDICATUL AUTOMOBILISTILOR DIN ARAD invită pe calea aceasta pe toți membrii ei și pe toți acei cari se ocupă în mod profesional cu automobilul și tractorul, sau cu întreținerea acestora (mecanici, carosieri, electricieni, etc.), să ia parte neapărat la ședința sindicatului, care va avea loc Duminecă, 7 Ianuarie, ora 10 și 30 precis, în sala Primăriei, în care s'a ținut prima ședință. (Acei care nu au luat parte, se vor interesa la portarul Primăriei).

ROMANIA. MINISTERUL JUSTITIEI. COMISIUNEA PENTRU CONSTATAREA CONDIȚIUNILOR DE NATURALIZARE ȘI RECUNOAȘTERE. Dos. Nr. 120 (naț.) 1944. D. Piliși (Piliși) Geza (Gheza), domiciliat în Arad, str. Stroescu No. 16, a făcut cerere acestui Minister pentru a i se acorda cetățenia română. Prin cerere petiționarul arată că este supus maghiar, de profesiune ziarist, născut în Füzes-Gyarmat (Ungaria), la data de 7 Iulie 1889, venit și stabilit în țară la data de 1. Mai 1919. Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică aceasta spre știința acelor care ar voi să facă întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 20 din zisa lege.

Cumpără mașină de pieptănat și tors lână, în stare bună Zoltan Rosenfeld, Arad, str. Cetății 6

COMUNICAT. Comisia III-a judecătorească invită la fața locului pentru prezentarea dovezilor pe străzile din strazițe: Bul. Regele Ferdinand N-rii 47, 49, 50, 51, 53 și 9, Str. Bolintineanu Nr. 12, Str. Neculce Nr. 7, 15—17 și 27, Str. Rândunicei Nr. 5, Str. Războieni Nr. 2, 2—4, 27, 37, 38, 40, 41, 42, 47, 49, 48—50, 51, 52, 60, 62, 64, 70, 72 și 76; pe ziua de 8 Ianuarie 1945, orele 9, Str. Doinei Nr. 2, 1—13, 8, 10, 14, 18, Str. Buciumului Nr. 1, 1—3, 4—6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 32; pe ziua de 17 Ianuarie 1945, orele 9. — Prim președinte: Georg Sesan. Grefier: M. Voștinar.